ବେଦବାଇ @ ବୈଜୟନ୍ତବାଇ ବାବୁରାଓ ପାଟିଲ୍

ବନାମ

ଶାନ୍ତାରାମ ବାବୁରାଓ ପାଟିଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଜୁଲାଇ 20, 2001

[ସୟଦ ଶାହ ମହମ୍ମଦ କାଦରୀ ଏବଂ ଏସ୍.ଏନ୍. ଫୁକନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସୀମାବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ, 1963:

ଧାରା 5 - ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିବାରେ ସାତ ଦିନ ବିଳମ୍ବ - ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇନଥିଲେ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚକ୍ଷଣତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଏକ ବ୍ୟବହାରିକ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ - ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଳମ୍ବ ଅତ୍ୟଧିକ ଏବଂ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଳମ୍ବ କିଛି ଦିନର, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରାଯିବା ଉଚିତ - ଯେତେବେଳେ କି ପୂର୍ବ ମାମଲାରେ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତର ବିଚାର ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରଣ ହେବ, ତେଣୁ ମାମଲାଟି ଅଧିକ ସତର୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି କୌଣସି ବିଚାର ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏପରି ମାମଲା ଏକ ଉଦାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପାଇବା ଉଚିତ - 'ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଉଦାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମିଳିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ ଅଦାଲତମାନେ ଧ୍ୟାନ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଯଥେଷ୍ଟ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ନୀତି ହେଉଛି ସର୍ବୋପରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।ସି.ପି.ସି. ର ଧାରା 115 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି, ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908 - ଧାରା 115 ।

ଆଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା:

ସୀମାବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ରେ ଆସୁଥିବା "ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଏହାକୁ ଉଦାରତାର ସହ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ପ୍ରଶାସକ, ହାଓଡ଼ା ପୌରପାଳିକା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, **[1972] 1 ଏସ.ସି.ସି. 366 ଏବଂ** *ଶ୍ରୀମତୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ରାଣୀ ସରକାର ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଧା ରାଣୀ ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **[1978] 2 ଏସ.ସି.ସି. 116, ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 4494/2001 ।

ସି.ଆର୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 884/1999ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 7.8.2000 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. ଭି. ତାମ୍ବୱକରଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. ପି. ମାୟୀ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ରୁଚା ମାୟୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ.ୟୁ.କେ. ସାଗର, ସଞ୍ଜୟ ଭି. ଖାର୍ଡେ ଏବଂ ନରେଶ କୁମାର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ଏହି ଅପିଲ୍, ଦେୱାନୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 884/1999ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଔରଙ୍ଗାବାଦ ଖଣ୍ଡପୀଠର 7 ଅଗଷ୍ଟ, 2000 ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ, ଯେଉଁଥିରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, ଅମଲନେରଙ୍କ 16 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1998 ତାରିଖରେ ବିବିଧ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 21/1997କୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ଦେଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରାଯାଇଥିଲା । ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି ଏସ୍.ଡି. ଅମଲନେରଙ୍କ ଫାଇଲରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସି.ଏସ୍. ନଂ. 5/95 ରେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ୍ ଦାଖଲ କରିବାରେ 7 ଦିନ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ସେ ଦୁଇଟି ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭୁଲ ଦେଖିଥିଲେ: (i) ଅପିଲରେ 30 ଏପ୍ରିଲ୍, 1997 ରେ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ପାଇଁ ଆବେଦନ 5 ଜୁନ୍,1997 ରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ (ii) ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠରେ ଥିବା ଅଭିପ୍ରାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ତାଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥତାକୁ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା; ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ଅସୁସ୍ଥ ଥିବାବେଳେ ସେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସେହି ଦୁଇଟି କାରଣରୁ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିବାରେ ସାତ ଦିନର ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ 1 ମଇ 1997 ରୁ 1 ଜୁନ୍ 1997 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବକାଶରେ ଥିଲା, ତାହା ବିଜ୍ଞ ଅପିଲିୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବର୍ତ୍ତିଯାଇଛି । ଅପିଲ୍ ଦାଖଲ କରିବାରେ ଆହୁରି ବିଳମ୍ବକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ସେ ଟିକିଏ ସୁସ୍ଥ ଅନୁଭବ କରିବା ମାତ୍ରେ ଅପିଲ୍ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ତାଙ୍କ ମାମଲାର ମିଥ୍ୟା କିମ୍ବା ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଳମ୍ବକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଉତ୍କଣ୍ଠାକୁ ଦର୍ଶାଏ ।

ସୀମାବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚକ୍ଷଣତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅଦାଲତମାନେ ଏକ ବ୍ୟବହାରିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଳମ୍ବ ଅତ୍ୟଧିକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଳମ୍ବ କିଛି ଦିନର ହୋଇଥାଏ, ସେହି ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେତେବେଳେ କି ପୂର୍ବ ମାମଲାରେ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତର ବିଚାର ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରଣ ହେବ, ତେଣୁ ମାମଲାଟି ଅଧିକ ସତର୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି କୌଣସି ବିଚାର ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏପରି ମାମଲା ଏକ ଉଦାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପାଇବା ଉଚିତ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି କଡ଼ାକଡ଼ି ନିୟମ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । 'ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନର ନୀତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଏହା ମନେ ରଖି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ମାମଲାରେ ଆମର ବିଚାରରେ, ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଅଟେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ 'ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଆଧାରରେ ଉଦାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା (*ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ପ୍ରଶାସକ, ହାଓଡ଼ା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ,* [1972] 1 SCC 366 ଏବଂ *ଶ୍ରୀମତୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ରାଣୀ ସରକାର ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଧା ରାଣୀ ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ,* [1978] 2 SCC 116 ଦେଖନ୍ତୁ) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ସୀମାବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର ସ୍ୱାଧିନତା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସି.ପି.ସି. ର ଧାରା 115 ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନ୍ୟାୟିକ ତ୍ରୁଟିକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, ଅମଲନର (ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ) ଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଛୁ, ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିବାରେ ସାତ ଦିନର ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିଛୁ, ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରିଛୁ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଅପିଲର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, ଅମଲନରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଆର୍.ପି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।